

#vliegertje 49

 Het Penhuis

HAGAR PEETERS

gastvrouw Sarah Vankersschaever

zondag 12 februari 2017 om 10.30 u.

Oranjerie Broeltuin, Broelkaai 6, 8500 Kortrijk

HET PENHUIS is een organisatie van Openbare Bibliotheek Kortrijk,
Schouwburg Kortrijk en stad Kortrijk.

PROGRAMMA 2016 - 2017

Christophe Van Gerrewey

zondag 30 oktober 2016 | gastheer Daniël Rovers

10.30 u. | Oranjerie Broeltuin

K. Schippers

zondag 13 november 2016 | gastvrouw Ann Meskens

10.30 u. | Oranjerie Broeltuin

De Toneelschrijvers: Pascale Platel en Pjeroo Roobjee

zondag 20 november 2016 | i.s.m. Theater Antigone

10.30 u. | Overleiestraat 41, 8500 Kortrijk

Hagar Peeters

zondag 12 februari 2017 | gastvrouw Sarah Vankersschaever

10.30 u. | Oranjerie Broeltuin

Tinneke Beeckman

zondag 12 maart 2017 | gastheer Philippe Lepers

10.30 u. | Oranjerie Broeltuin

Jonge Gasten

Charlotte Van Den Broeck & Michael Bijens

zondag 23 april 2017 | gastheer Rik Van Puymbroek

10.30 u. | boekhandel Theoria

PRIJS EN INSCHRIJVINGEN

vvk € 7 (incl. reservatiekost) | add € 8 | EYCA € 5

reserveren via UiT in Kortrijk, 056 23 98 55

(beperkte plaatsen, drankje telkens inbegrepen)

MEER INFO

www.kortrijk.be/bibliotheek/hetpenhuis - www.facebook.com/hetpenhuis
hetpenhuis.blogspot.com - schouwburgkortrijk.be

HET PENHUIS

Het Penhuis is aan zijn veertiende seizoen toe. We gingen van start in het najaar van 2003. Het Penhuis wil de ontwikkelingen in de actuele literatuur en filosofie op de voet volgen. De volle aandacht voor artistieke kwaliteit is het uitgangspunt. We willen geen organisatie zijn die zich richt op literatuur- en filosofiekenners. Tegelijk willen we een lage drempel inbouwen en een ruime variatie brengen in het aanbod.

Het Penhuis is een niet-geïstitutionaliseerde vereniging, maar nauw verbonden met de Kortrijkse Schouwburg, de Openbare Bibliotheek Kortrijk en de stad Kortrijk. De werking wordt hoofdzakelijk gedragen door vrijwilligers.

Het Penhuis programmeert vijf activiteiten per seizoen, op zondagvoormiddag. Er wordt daarbij telkens een dichter, een filosoof of een prozaïst uitgenodigd, die door een gastheer of – vrouw wordt geïnterviewd. Ook het publiek wordt nauw betrokken. Vragen stellen aan de uitgenodigde gast is altijd mogelijk.

Iedereen is welkom.

HAGAR PEETERS ° 1972

BIOGRAFIE

Hagar Peeters studeerde Cultuurgeschiedenis en Algemene Letteren aan de Universiteit Utrecht en was redacteur bij het Historisch Nieuwsblad.

Ze debuteerde in 1999 met *Genoeg gedicht over de liefde vandaag*. Daarna kwam *Gerrit de stotteraar. Biografie van een boef* (2001), haar doctoraalscriptie, waarvoor ze de Nationale Scriptieprijs 2001 van de krant Het Parool kreeg en de Utrechtse Boekhandelprijs.

Twee jaar later verscheen haar tweede dichtbundel *Koffers zeelucht*, die werd bekroond met de Jo Peeters Poëzieprijs en de J.C. Bloemprijs. Met de bundels *Nachtzwemmen* (2005) en *loper van licht* (2008) bewees ze een topdichteres te zijn.

In 2011 kwam er de lijvige bundel *Wasdom*. Daar verzamelde ze haar meest recente poëzie, gecombineerd met een selectie van gedichten die ze vóór haar twintigste schreef. Resultaat is een groot boek dat de breedte van het leven en de literatuur bestrijkt. De titel suggereert gedichten met als thema volwassen worden, maar het eindpunt wordt natuurlijk nooit bereikt. Jeugd is onherhaalbaar en volwassenheid vaak een illusie, zowel van de eenling als van de wereld.

Hagar Peeters schrijft heldere gedichten, die soms uiting geven aan woede, dan weer aan verbazing. In *Wasdom* komen al deze registers tot hun recht: zwaarmoedigheid en ernst worden afgewisseld met lichtvoetige ironie en abstracte, haast bovenaardse bespiegelingen door weerspiegelingen van het alledaagse leven. Maar altijd schrijft Peeters in een taal die zingt.

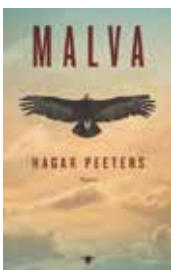
Bij het grote publiek verwierf ze vooral bekendheid met het prozawerk *Malva* (2015). Ze kreeg er de prestigieuze Fintro Literatuurprijs voor en het boek werd genomineerd voor de Opzij Literatuurprijs, de Libris Literatuurprijs, de Bronzen Uil, de Inktaap en de ANV Debutantenprijs. Ze schrijft in prachtige, uitdeinende zinnen, soms bitter en treurig, maar zeker ook met fijnzinnige ironie en humor. En behoorlijk wat poëzie. Hagar Peeters ontrafelt op knappe wijze de mythe die rond de grote Chileense dichter Pablo Neruda is gecreëerd, zonder hem daarbij van zijn voetstuk te stoten. Een originele biografische roman, geschreven in, zoals het een dichteres betaamt, fonkelende taal. Een schitterende debuutroman.

www.debezigebij.nl/auteurs/hagar-peeters

BIBLIOGRAFIE

bron: nl.wikipedia.org/wiki/Hagar_Peeters

- Genoeg gedicht over de liefde vandaag (Podium, 1999)
- Gerrit de Stotteraar - Biografie van een boef (Podium, 2001)
- Koffers zeelucht (De Bezige Bij, 2003)
- Nachtzwemmen (Perdu, 2004)
- Loper van licht (De Bezige Bij, 2008)
- Wasdom (De Bezige Bij, 2011)
- Gedichten voor Wich (Wich & De Vos, 2012)
- Malva (roman, De Bezige Bij, 2015)

Raadpleeg zeker eens de online catalogus van de Kortrijkse (buurt)bibliotheeken om nog meer werk van en over Hagar Peeters te ontdekken: kortrijk.bibliotheek.be.

gastvrouw SARAH VANKERSSCHAEVER ° 1987

BIOGRAFIE

Sarah Vankersschaever studeerde Nederlands & Theater-, Film- en Literatuurwetenschappen aan de Universiteit Antwerpen. Sinds 2010 werkt ze als journaliste bij de krant De Standaard. Eerst op de cultuurredactie en sinds 2014 voor de binnenlandredactie.

Ze schrijft over poëzie voor De Standaard der Letteren en voor het maandblad de Poëziekrant, uitgegeven door het Poëziecentrum Gent.

<http://tiny.cc/SarahVankersschaever>

DE KEUZE VAN... PIET

In de roman *Malva* neemt de gelijknamige, vergeten dochter van de beroemde Chileense dichter Pablo Neruda en diens eerste, Nederlands-Indische vrouw het woord. De historische *Malva* werd in 1934 met een zogenaamd 'waterhoofd' geboren, maar werd al gauw – samen met haar moeder *Maruca* – door haar gevierde vader verstoten. Tijdens de Tweede Wereldoorlog kwam het meisje bij een pleeggezin in Gouda terecht, waar ze ten slotte op achtjarige leeftijd stierf.

Haar fictieve alter ego neemt nu, in Peeters' roman, de pen op om over de grens van de dood heen terug te blikken op haar korte, sprakeloze bestaan. Met veel humor en zelfspot denkt deze fictieve *Malva* na over haar lot, waarvan de tragiek niet zozeer in haar beperking school, als wel in het feit dat ze als mens 'mislukt' scheen, met name in de ogen van haar vader die zich zo graag opwierp als kampioen van de verschoppelingen maar in zijn memoires zijn eigen gehandicapte kind doodzweeg.

Het is Peeters, in de hoedanigheid van *Malva*, er echter niet om te doen de Chileense Nobelprijswinnaar alsnog aan de schandpaal te nagelen. In een interview met *NRC Handelsblad* zei de schrijfster hier zelf het volgende over: "Als ik nu een rancuneus, giftig boek had gemaakt dan was het niet goed geworden, maar een kleinzerig boek. Goed, heel soms is *Malva* ook een stampvoetend kind. Dat maakt haar als dode ook wel menselijk."

De fictieve *Malva* begrijpt dat ze lang niet de enige is die vanwege haar beperking als onvolwaardig werd beschouwd en daarom verstoten. Zo sluit ze in het hiernamaals vriendschap met onder anderen *Lucia Joyce*, de zogenaamd schizofrene dochter van *James Joyce*, en met de zoon van de gerenommeerde toneelschrijver *Arthur Miller*, *Daniel*, die het syndroom van *Down* had. Ook deze twee, van de norm afwijkende kinderen hebben het zwaar te verduren gekregen. *Arthur Miller*, bijvoorbeeld, plaatste zijn zoontje al een week na diens geboorte in een instelling en wist de jongen vervolgens veertig jaar lang voor de buitenwereld te verbergen.

Vóór alles is Malva een bewonderenswaardige poging tot historische rechtvaardigheid, doordat de roman niet alleen een moedwillig vergeten kind herdenkt maar het bovendien weer dartzel en speels tot leven wekt. Met haar schrandere kijk op onze ondermaanse obsessie met perfectie doordringt Malva ons van het inzicht dat lichamelijke en geestelijke beperkingen geen uit te roeien kwaad vormen, als wel integendeel onze meest wezenlijke bron van creativiteit uitmaken. Het gaat erom die beperkingen als integraal en betekenisvol onderdeel van het menselijk bestaan te accepteren, en ze niet als een verfoeilijke 'abnormaliteit' uit te willen bannen. Malva verbeeldt deze acceptatie heel treffend wanneer ze de puntkomma, waarvoor haar vader haar ooit uitschold, tot haar favoriete leesteken uitroept en dit de hoeksteen wordt van haar heerlijk meanderende zinnen.

Waar de kunst deze aanvaarding van beperkingen soms heel openlijk inlijft, zijn onze moderne samenleving, haar instituties en dominante opvattingen echter nog lang niet zo ver. Malva is daarom tevens een ongemakkelijk boek; het confronteert ons met de uitsluiting van mensen met een handicap die ook vandaag nog bestaat, omdat ze ons 'normaal' en natuurlijk voorkomt. Zelfs een groot humanist als Neruda liet zich door deze enge, sociale conventies verblinden, en begreep niet dat zijn dochtertje geen 'gedrocht' was maar zijn mooiste gedicht.

Lees de volledige bespreking van de roman Malva door Piet Devos via <http://tiny.cc/recensieMalva>.

TOEN HAGAR GEBOREN WERD, WAS IK NOG NIET TOE AAN HET VADERSCHAP | Filip Rogiers

bron: http://www.standaard.be/cnt/dmf20160610_02332839

Tot haar elfde stond vader Herman Vuijsje met het gezicht naar de wereld en met de rug naar haar. In de net bekroonde roman 'Malva' verweeft Hagar Peeters hun verhaal met dat van Pablo Neruda en zijn verstoten dochter. Voor één keer willen ze het er samen over hebben, in dS Weekblad.

'Dag pap, ik wil wel, jij ook?'

Vijf minuten nadat we Hagar Peeters (44), kersvers winnares van de Fintro Literatuurprijs, gemaïld hadden met de vraag of ze een dubbelgesprek met haar vader wilde overwegen, stuurde zij hem die zin. Ze liet ons meteen meelesen, als wou ze hem zachtjes insluiten. Zoals ze hem en zichzelf verdichtte in haar roman. Of zoals ze hem op haar elfde met een brief in haar leven wilde schrijven.

Hij wou wel, antwoordde hij, maar tussen de regels was zijn reserve voelbaar. Herman Vuijsje (70) is socioloog en journalist, een man van feiten. Hij formuleert sec, houdt van de grootste helderheid. Bij haar klappen de zinnen vaker open in poëzie en haar gedachten laat ze meanderen. Het is haar manier om er iets heel precies mee uit te drukken. Alleen de beste dichters kunnen dat. Wat zij is, dat vond Gerrit Komrij al.

'Dat vind ik ook zo mooi aan haar poëzie', zegt haar vader als we elkaar later treffen in het Lloyd Hotel in Amsterdam.

'Ik hou helemaal niet zo van moderne poëzie, want ik begrijp er meestal niets van. Maar bij Hagars gedichten voel ik toch precies waar het over gaat.

'Het manuscript van Malva kreeg hij pas te lezen toen het bijna af was. 'Ik heb het enkele keren doorgenomen en een aantal opmerkingen gemaakt die Hagar vervolgens grotendeels in de wind sloeg.' 'Je vond het te uitbundig,' zegt Hagar, 'en daar was ik het dan gelukkig niet mee eens.' 'Je hebt er toch íets in gewied? Nu vind ik het erg goed gedoseerd allemaal.

Tussen haakjes

'Nuchter als hij is, heeft hij toch een boon voor het magisch-realisme in haar boek. Hoe ze Malva, geboren met een waterhoofd, na haar dood in 1943 een stem en een pen geeft om haar vader alsnog naar zich toe te schrijven. Om zijn kind te mogen worden, en niet die 'vampier van drie kilo, een bloedzuigster, een gedrocht', zoals Neruda haar beschreef in een brief die hij nooit voor de openbaarheid had bestemd.

Malva stierf op haar achtste in het Nederlandse Gouda. Daar was ze naar verbannen met haar moeder, Neruda's eerste en van Nederland afkomstige vrouw, Maria-Antoinette Hagenaar. Koud weggezet door de man die enkele van de warmste liefdesgedichten van Latijns-Amerika op zijn naam heeft staan.

Het allermooiste in Hagars boek vond ik de verbale tango in Buenos Aires', zegt Vuijsje in dS Weekblad. 'Je gaat er zelf bij dansen als je het leest. Ik was vaak in Zuid-Amerika. Ik versloeg er staatsgrepen en andere omwentelingen. Maar ik raakte er ook geboeid door de literatuur van Gabriel Garcia Márquez en anderen. Ik had nooit kunnen denken dat mijn dochter zulke verhalen zou gaan schrijven. Ben ik erg trots op, ja.'

Tussen hen in op tafel liggen twee dagboeken. Ze bevatten de aantekeningen die Vuijsje maakte van zijn omzwervingen.

Hij liet haar die dagboeken jaren geleden al lezen. Zij wilde weten wie hij was en waar hij uithing in de jaren dat hij haar verzwegen voor familie, collega's en vrienden. 'Hierin schreef hij vanuit de gevangenis in Bolivia waar hij zat vanwege vermeende contacten met guerrillero's, wijst ze naar het ene schrift. 'En hierin beschrijft hij de begrafenis van Pablo Neruda die hij bijwoonde in 1973.'

Mild ontgoocheld stelt ze vast dat hij een derde dagboek, uit 1972, niet heeft meegebracht. Het is haar geboortjaar. 'In dat schriftje zat ik te neuzen of er iets over mij in stond.

'Niets. Zelfs niet tussen haakjes.

Hagar Peeters leest voor op 'Het Tuinfeest' in Deventer (augustus 2015)

© Gie Devos

VOLGENDE KEER IN HET PENHUIS:

TINNEKE BEECKMAN

zondag 12 maart 2017

Tinneke Beeckman studeerde moraalwetenschappen en filosofie aan de V.U.B. en de U.L.B. Ze is doctor in de moraalwetenschappen en werkte jarenlang als onderzoeker voor het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek Vlaanderen. In 2012 verscheen *Door Spinoza's lens*. Het boek stond op de longlist van de Socrates Wissel - beker en werd bekroond met de Liberales - prijs. Ze doceert momenteel aan de door Alain de Botton opgerichte "School of Life" in Antwerpen en publiceerde onder meer over Freud, Nietzsche en Heidegger. Als politiek commentator publiceert ze artikelen in De Standaard, De Tijd en De Morgen. Ze was kernlid van de Gravensteengroep en is redactielid van het tijdschrift Streven. Etienne Vermeersch noemde haar een 'denktalent voor de toekomst'.

tinnekebeeckman.com

Gastheer is Philippe lepers

REDACTIE
Piet Devos & Gie Devos
ppddevos@gmail.com | giedevos@skynet.be

reacties en suggesties zijn welkom

Openbare Bibliotheek
Leiestraat 30 - 8500 Kortrijk
056 27 75 00 - bibliotheek @ kortrijk.be
www.kortrijk.be/bibliotheek